

УДК 94 (477.46) (092)

**АРХІВНО-КРИМІНАЛЬНА СПРАВА С.Є. БАРВІНСЬКОГО (УСИКА):
УМАНСЬКИЙ МАРТИРОЛОГ РЕПРЕСОВАНИХ****Ольга Скус**

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Україна, 20300, Черкаська область, м. Умань, вул. Садова, 28
e-mail: solhav2018@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5063-451X>

У статті висвітлено результати дослідження життєвого шляху репресованого НКВС на початку 1930-х рр. директора Уманського плодоягідного інституту – Степана Євтихійовича Барвінського (Усика). На основі аналізу архівно-кримінальної справи встановлено його активну партійну роботу з 1919 р., проте під час «чисток партії» у 1933 р. він був звинувачений в антирадянській діяльності та заарештований НКВС. Обвинувачений у злочинних діях за ст. 54-13 КК УСРР, С. Барвінський (Усик) винним себе не визнав. У результаті справу було закрито заступником прокурора у спецсправах УСРР.

Ключові слова: політичні репресії, С. Барвінський (Усик), обвинувачений, слідство, кримінальна справа

Наслідки тоталітарного політичного режиму стали гальмівним чинником у розбудові демократичного суспільства та правової держави в сучасній Україні. Очевидно, саме з цієї причини, не дивлячись на численність наявних наукових, публіцистичних і документальних видань, рівень зацікавленості та потреби у подальших історичних розвідках лише зростає. Пошук шляхів модернізації культурного простору супроводжується болісним переосмисленням історичних подій, що вплинули на процеси формування української самоідентифікації, націотворення. Духовний поведир народу – інтелігенція зазнала найбільш руйнівного впливу під час масштабних політичних репресій наприкінці 1920-х – упродовж 1930-х рр. Було знищено потужний інтелектуальний потенціал українського народу, а «нова радянська» інтелігенція використовувалась як ідейний інструмент у вихованні класового суспільства з політичною стереотипною свідомістю.

Серед масивного комплексу наукових публікацій з даної проблеми вирізняються змістовністю праці В. Онопрієнка [12], В. Даниленка та Г. Касьянова [6], Ю. Шаповала [16], В. Марочка та Г. Хілліга [9], М. Кузьменка [8], О. Бажа на [2] та багатьох інших. Автори на архівно-документальній основі ґрунтовно та неупереджено аналізують різнобічні аспекти проблеми взаємовідносин між інтелігенцією та владою упродовж 1920-1930-х рр., підтверджують злочинну діяльність щодо представників розумової праці. З огляду на масштабність політичного терору, актуальним питанням залишається використання біографічного підходу з метою надання індивідуального характеру

дослідженню та розкриттю трагічного дискурсу української історії.

Метою автора даної статті є спроба торкнутися регіональної складової масових репресій через персоналізацію соціокультурної катастрофи. Зокрема, йдеться про репресованих представників Уманщини, серед довгого, і ще на сьогодні неповного, списку яких, значну частку займають педагоги та науковці. До таких належить Барвінський (Усик) Степан Євтихійович, який на початку 1930-х рр. обіймав посаду директора Уманського плодоягідного інституту (нині – Уманський національний університет садівництва) [17, с. 10-11]. На той час заклад тільки набув статусу сільськогосподарського інституту (1929) і відповідно збільшився контингент студентів від 200 учнів в училищі до понад 500 студентів в інституті [5, с. 40]. При вищому навчальному закладі діяли курси підвищення кваліфікації, заочне відділення, аспірантура, а також опорний пункт Південного науково-дослідного інституту плодоягідного господарства. Зрозуміло, що навантаження та відповідальність керівника були величезними, тим паче, враховуючи обставини політичного характеру.

С. Барвінський народився у 1891 р. у с. Буцин Ковельського повіту на Волині (нині – Польща) [7]. Як він сам зазначає в автобіографії, його батьки були «бідними, неписьменними селянами, котрі мали півдесятини присадибної землі» [1]. Залишившись у п'ятирічному віці без батька, закінчив сільську трьохрічну церковно-приходську та двохкласну земську школи. З 12 років працював найманим працівником у поміщицьких економіях на польових і садово-городніх роботах. Упродовж року

служив у лісника удільного відомства Волинської губернії, де отримав досвід лісорозробки та городництва.

Президія Комітету незаможних селян (1925 р.):
Чикаленко, Барвінський (внизу справа),
Приходько, Баранів
(ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк.245)

З 1910 р. С. Барвінський займається ремонтними роботами на залізниці у м. Ковелі. Знайомиться з нелегальною політичною літературою, бере участь у дискусіях молодіжного робітничого гуртка. Його членів, у тому числі й С. Барвінського, переслідує жандармерія і наслідком стає звільнення з роботи. Згодом, у 1912 р. С. Барвінський переїжджає до Київської губернії (с. Христинівка, ст. Звенигородка, Уманський повіт), намагаючись уникнути військової служби та переслідувань царської охоранки. Врешті, через останні, довелося піти до війська, де пробув з 1915 р. до вересня 1917 р. Упродовж шести місяців служив рядовим, закінчив трьохмісячні курси військових телефоністів. Надалі – телефоніст у штабі полку. Після шестимісячного навчання на військових метеорологічних курсах рік пробув спостерігачем на метеорологічній станції, отримав звання ефрейтора.

Після повернення з військової служби перебував у батьків своєї дружини (Монастири-

щенський район) і брав участь у сільській земкомісії, розподіляючи поміщицьку землю між селянами. За це переслідувався експедиційними загонами гетьманщини, тому й прибув до м. Умані. У 1919 р. С. Барвінський вступає до Уманської організації більшовицької партії під прізвиськом Усик і влаштовується експедитором Ревкому, пізніше працює в Інформвідділі. Як зазначено в автобіографії, до революційної діяльності та політичної роботи «вперше приступив на фронті, в часи імперіалістичної війни – у [19]16-17 роках читав «Окопну правду» та іншу політичну літературу серед солдат-зв'язківців» [1].

Як засвідчив аналіз архівно-кримінальної справи, під час відступу більшовиків у серпні 1919 р. у період наступу Денікіна С. Барвінський (Усик) був залишений секретарем парткому (Козаковим) для підпільної роботи у розпорядження керівника підпілля Карпінського. 27 листопада 1919 р. – заарештований денікінською контррозвідкою й ув'язнений на 33 доби в Уманській в'язниці. Згодом С. Барвінський (Усик) захворів на тиф і був переведений під конвоем до військового шпиталю, звідки йому вдалось згодом утекти.

Після остаточного встановлення радянської влади на Уманщині С. Барвінський (Усик) виконував спеціальні доручення на Губсудових сесіях, представляв сторону обвинувачення, по партійній лінії перевіряв знання та стан сільських партійних осередків, проводив ревізії в Окружних радянських і кооперативних установах тощо. У 1923 р. С.Е. Барвінський (Усик) політперевіркою був зарахований до 2-ї категорії з висновками щодо нахилу працювати у сільськогосподарській кредитній кооперації, лісництві та судових установах.

Упродовж 1932-1933 рр. С. Барвінський (Усик) обіймав посаду директора Уманського плодоягідного інституту. Під час «чистки» кадрів, був звинувачений у шкідництві, влаштуванні на роботу в інститут і до радгоспу «ворожих класу елементів, розставлянні їх на відповідальні ділянки». На С. Барвінського (Усика) завели справу, у протоколі Уманської районної комісії чистки партії, осередку Уманського плодоягідного інституту зазначалось наступне: «Барвінський (Усик) вступив у партію з метою провокацій, видав Уманську підпільну організацію комуністів, які були розстріляні денікінською контррозвідкою. З приходом більшовиків Барвінський-Усик оформляється як член партії-підпільник по фамілії Барвінський і приховує до моменту чистки, що він має фамілію Усик. До наступного оформлення в пар-

тію в інституті на закритому Бюро партколективу його запитували, чи він мав коли-небудь фамілію Усик, на що він категорично заперечував. На посаді директора інституту він займався шкідництвом. Продукти масово розкрадалися, вивозилися партіями Наркомзему до облздороввідділу, внаслідок чого матеріальна база інституту була підірвана. Через це стався витік студентів у кількості 180 чоловік протягом кількох місяців. Також Барвінський-Усик переховував у себе брата своєї дружини – активного петлюрівця Янишевського. В інституті були контрреволюційні прояви, як-то випадки виколування очей вождям на портретах, зривання лозунгів та плакатів, виступали проти Сталіна і т.п. Барвінський-Усик займався утисками, буквально тероризував найбільш активних комуністів, які виступали проти заворушень, що відбувались в інституті» [3]. На основі вищевикладеного комісія постановила С. Барвінського (Усика), як «зрадника, провокатора-шкідника виключити з партії», а його справу передати на розгляд слідчим органам.

Крім того, цією комісією на чолі з головою Мулером проводилась так звана самоперевірка партійної роботи в інституті, результатом якої став висновок про незадовільну роботу партійного осередку закладу. Розкритикували і навчальну та науково-дослідну роботу, зокрема вказували на «...засміченість програм і окремих дисциплін буржуазно-ідеалістичними концепціями, ігнорування матеріалістичної діалектики та перекручування поглядів класиків марксизму», «...методологічні засади науково-дослідного процесу не піднесені на принципово-теоретичну височінь, особливо щодо комплексного опрацювання тем» [4, арк. 9]. Загалом, такі події на початку 1930-х рр., в умовах «соціалістичної реконструкції сільськогосподарського виробництва», відбувались в усіх освітніх і науково-дослідних установах країни. У невдачах, слабкому матеріальному становищі, невиконанні першого п'ятирічного плану розвитку народного господарства УСРР, звинувачували, насамперед, науковців.

В обвинувальному акті у справі щодо інкримінування колишньому директору Уманського плодюгідного інституту С. Барвінському (Усику) здійснення злочинних дій передбачених ст. 54-13 ККУСРР зазначено наступне: «Справа виникла на підставі даних, що надійшли до Уманського РВ ДПУ про те, що колишній директор Уманського плодюгідного інституту, колишній член КП(б)У, вичищений з партії при чистці у 1933 р., С.С. Барвінський

(Усик), будучи залишеним у 1919 р. партійним керівництвом м. Умані для підпільної роботи при денікінцях, видав їхній контррозвідці ряд партійців-підпільників, які були контррозвідкою розстріляні» [10, арк. 280].

Здійсненим у справі слідством було встановлено: «Повернувшись з імперіалістичної війни на Уманщину, Усик-Барвінський будучи співвласником ресторану у м. Умань, періодично відвідував села Новосілку-Умановку та Княжу-Криницю Монастирищенського району, де проживали родичі його дружини Янишевські. Буваючи у цих селах у роки громадянської війни, у період загостреної боротьби політичних банд із радянськими частинами, будучи за переконаннями петлюрівцем, він серед селян проводив агітацію проти радвлади й закликав їх до озброєної боротьби з нею. Займаючи певне положення в петлюрівських колах, Усик-Барвінський у той же час був пов'язаний з активно діючою тоді на Уманщині бандою Осауленка через активного учасника цієї банди Крушлинського, з яким останню зустріч та ділову розмову про діяльність банди він мав після розгрому банди й відступу її з-під Умані від наступаючого радянського загону. Викладений факт про зустріч Усика-Барвінського з Крушлинським підтверджує, що вказівки «ідейного керівництва» банда отримувала від першого. У період оперування банди Осауленка Усик-Барвінський своєму тестю Янишевському привозив різні предмети та речі, які продавали на базарах його теща та дружина. Ці факти підтверджено показаннями свідків: Крушлинського Мойсея Трифоновича, Ротаєнка Антона Павловича, Хливноного Степана Самойловича, Хоменко Ігната Трохимовича, Фельдверга Хаїма Пінхосовича, Трояновського Михайла Антоновича, Тичініна Михайла Григоровича.

Після розгрому основних сил Петлюрівщини та відновлення радвлади на Уманщині, приховуючи різноманітними шляхами свою причетність до петлюрівщини, Усик-Барвінський влаштувався на роботу в радянські органи, а пізніше вступив до компартії, змінивши в той же час своє справжнє прізвище Усик на Барвінський, що юридично оформив лише у 1925 р.

У 1919 р. під час евакуації партійних і радянських організацій з м. Умані через наступ денікінців, він з міста не від'їжджає, залишається з особистих міркувань і домагається отримати у колишнього секретаря парткомітету Козакова завдання у підпіллі. Влаштувався за сприяння свого родича, колишнього пет-

люрівця Горячківського Олександра Імануїловича у військовий шпиталь. Працюючи Військомом, він разом з Горячковським, який на той час перебував у його розпорядженні та низкою інших людей, які були йому відомі як петлюрівці-денікінці, розграбовували госпітальне майно. У результаті пограбувань госпіталь було спалено явно з метою приховування скоєних злочинів. Через 2 місяці він був заарештований денікінською контррозвідкою і передав їй явку підпілля через провокатора Пичневич. Викладені дані підтвердили ряд свідків (Скоробреха, Дідур, Валевиц, Портний, Ленна, Полярш, Загородній). Після відступу денікінців С. Барвінський-Усик з'явившись у партійний комітет, встав на облік як партієць, який не має відповідних документів. Пізніше оформляється у партії й отримує призначення на відповідальні роботи. Займаючи у 1922-1924 рр. в м. Умані відповідальні пости, Барвінський-Усик користувався довірою в антирадянських колах і сприяв окремим представникам приховувати своє минуле. Зайнявши у 1932 р. посаду директора Уманського плодоягідного інституту, Барвінський-Усик почав стягувати в інститут і групувати навколо себе класово ворожий елемент. Він влаштував до себе на роботу свого шурина, петлюрівця Янишевського, попа Саватовського й інших. У той же час усіляко тероризував і намагався вижити з інституту партійців. Він своїм керівництвом довів інститут до межі розрухи, а також наніс йому вагомий матеріальний збиток» [10, арк. 282].

Надалі, під час попереднього слідства С. Барвінський (Усик) свідчив, що за декілька днів до закінчення евакуації, колишній голова Ревкому Ковган дав йому гроші та відомість на видачу співробітникам зарплати. Як свідка цього факту він назвав колишнього бухгалтера Ревкому Волоха, який «під час допиту і очної ставки з Барвінським (Усиком), категорично заперечував цей факт і стверджував, що гроші співробітникам видавались лише за його, Волоха безпосередньої участі» [10, арк. 283]. Активність С. Барвінського (Усика) на користь радвлади у період 1918-1919 рр. не підтверджували й інші свідки, на яких він посилався (Геренштейн, Загородній, Розенфельд, Недоля, Найда, Малиновський, Крук, Климовицький). С. Барвінський (Усик) не підтвердив своєї заяви комісії по чистці щодо повідомлення Горячковському про свою підпільну роботу. Також він доводив, що під час допиту денікінською контррозвідкою йому поставили лише три питання: чи він більшовик; де проводив агітацію; де гроші, отримані на агітацію.

Завершальна частина обвинувального висновку містить наступне: «За господарчі злочини в інституті у жовтні 1933 р. Барвінський-Усик по ст. 97 та 99 ККУСРР був засуджений Уманським Нарсудом на 4 роки позбавлення волі у віддалених краях Радянського Союзу – за те, що у роки громадянської війни в період загостреної боротьби політичних банд з радянськими частинами активно боровся проти радянської влади. У 1919 р. через провокатора Пичневича видав денікінській контррозвідці низку комуністів-підпільників, які були розстріляні. Боротьбу з радянською владою він продовжував і будучи у лавах компартії, яку обманював до моменту останньої чистки, тобто до осені 1933 р., що передбачено ст. 54-13 ККУСРР, а тому відповідно ст. 204 КПК УСРР дана справа направляється Уманському дільничному прокурору на предмет передачі винного до суду» [10, арк. 285]. Обвинувальний акт у справі С. Барвінського (Усика) підписано оперуповноваженим Секретно-політичного відділу Купріяновим і затверджено керівником Уманського районного управління НКВС П. Ленським.

С. Барвінський (Усик) під час проведення попереднього слідства утримувався під охороною в Уманській в'язниці до 1934 р. Обвинувачений у злочинних діях за ст. 54-13 ККУСРР (активна діяльність проти революційного руху при цараті та під час громадянської війни: розстріл або оголошення ворогом трудящих з конфіскацією майна і з позбавленням громадянства) – винним себе не визнав. С. Барвінський за іншими матеріалами слідства пояснив, що він дійсно, зійшовся з учасниками революційного гуртка та деколи був присутній на читаннях революційної літератури, але революційну діяльність гуртка він не передбачав.

Стосовно заяви під час чисток кадрів в Українському плодово-ягідному інституті, він засвідчив, що взагалі не був заарештований разом з членами гуртка. Крім того, С. Барвінський (Усик) стверджував, що під час наступу Керенського, він жодної революційної діяльності не здійснював, як йдеться у його автобіографії. Також він заперечував свої зв'язки як з петлюрівцями, так і з боротьбистами, що під різними гаслами діяли у 1918-1920 рр. [17].

Під час досудового слідства до справи було залучено 27 свідків, у тому числі й дружина С. Барвінського (Усика) – Барвінська Марія Вікторівна [15]. Здебільшого їхні показання не співпадали з поясненнями арештованого. Надалі, як свідчить аналіз архівних матеріалів, справа потрапила на розгляд до сектору про-

куратури у спецсправах Народного комісаріату юстиції (НКЮ) УСРР, що у 1934-1936 рр. здійснював прокурорський нагляд за діяльністю органів ДПУ-НКВС [11].

У постанові заступника прокурора в спецсправах УСРР Л. Мальцева від 25 серпня 1934 р. зазначається наступне: «Ознайомившись зі справою Усика-Барвінського С.Є. за арт. 54-13 КК та з обвинувальним висновком Уманського Райвідділу УДБ НКВС знайшов, що: 1) матеріалами справи злочину, що його інкриміновано Барвінському – не доведено; 2) хоча із зізнань низки свідків встановлені дружні зв'язки Барвінського з колишніми петлюрівським офіцером Горячківським, а також викликають деякі сумніви обставини втечі Барвінського з військового лазарету під час його арешту денікінською контррозвідкою, але факт провокаційної діяльності Усика-Барвінського та видачі ним робітників комуністичного підпілля контррозвідці нічим не доведено. Навпаки, з довідок Гіхмана Савіцького та з інших матеріалів сама версія про можливість видачі Барвінським запільних робітників викликає сумнів, бо Барвінський із заарештованими зв'язаний не був; 3) таким чином достатніх підстав для віддання Барвінського до суду – немає. Тому, керуючись арт. 197 ч. 2 і п. 2 арт. 223 КПК постановив: справу за звинуваченням Усика-Барвінського С.Є. за ознаками злочину, передбаченого арт. 54-13 КК – вирішено закрити» [13].

Таким чином, звинувачений у «шкідництві» та «провокаційній діяльності», засуджений Уманським Народним судом на 4 роки позбавлення волі у віддалених краях СРСР, С. Барвінський (Усик) майже рік знаходився під слідством Уманського районного відділу ДПУ до закриття справи заступником прокурора за відсутністю достатніх доказів злочинних дій. Наразі, подальша доля С. Барвінського (Усика) невідома, що спонукає до подальших розвідок. Результати вивчення архівно-кримінальної справи репресованого уманчанина залишають без відповіді чимало запитань, невстановлених фактів і невідповідностей. Не досить зрозумілими все ж залишаються обставини за-

криття справи С. Барвінського (Усика), його справжні життєві позиції та взаємини з радянською владою й ін. Врешті, незрозумілою є дата арешту 30.10.1930 р., вказана у «Реабілітовані історією...», а також інформація в історичному виданні «Уманський національний університет садівництва...» про директора Уманського плодоягідного інституту в 1932-1933 рр. Барвінського Микиту Васильовича.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Автобіографія Барвінського Степана Євтихійовича // Державний архів Черкаської області (далі – ДАЧО). Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк. 186-187.
2. Бажан О. Вертикаль терору: діяльність Уманської міжрайонної оперативно-слідчої групи НКВС у 1937-1938 роках. *Наукові записки НаУКМА*. 2016. Т. 182. Історичні науки. С. 41-48.
3. Виписка з протоколу Уманської районної комісії чистки партії, осередку Уманського плодоягідного інституту // ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк. 4-6.
4. Висновки про стан та роботу партколективу Уманського навчального плодоягідного комбінату // ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк. 7-11.
5. Головчук А.Ф., Коваль А.У., Недвига М.В. Уманський національний університет садівництва (1844-2011). Літопис становлення і визнання. Вінниця: ТОВ «Консоль», 2012. 240 с.
6. Даниленко В., Касьянов Г. Сталінізм і українська інтелігенція (20-30-ті роки). Київ, 1991. 96 с.
7. Дело № 595 по обвинению Барвинского Степана Евтихевича по ст. 54-13 УК УССР. 30 октября 1933 г. – 27 августа 1934 г. // ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. 299 арк.
8. Кузьменко М. Науково-педагогічна інтелігенція в УРСР 20-30-х років: соціально-професійний статус та освітньо-культурний рівень. Донецьк, 2004. 456 с.
9. Марочко В., Хіллів Г. Репресовані педагоги України: жертви політичного терору (1929-1941). Київ, 2003. 302 с.
10. Обвинувальний висновок у справі С.Є. Барвінського (Усика) // ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк. 280-285.
11. Окіпнюк В. Штатна структура і персональний склад прокурорського нагляду за органами державної безпеки радянської України в 1920-1930-х рр. *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ*. 2011. № 2. С. 137-183.
12. Онопрієнко В. Репресована наука України. Київ, 1990. 65 с.
13. Постанова заступника прокурора в спецсправах УСРР від 25.08.1934 р. // ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк. 294.
14. Реабілітовані історією. Черкаська область: научное издание. Кн. 7. Черкаси: Вид. Чабаненко Ю.А., 2010. 654 с.
15. Список осіб, які підлягають виклику на судові засідання у справі С.Є. Барвінського (Усика) // ДАЧО. Ф. Р-5625. Оп. 1. Спр. 6118. Арк. 244.
16. Шаповал Ю. Україна ХХ ст.: особи та події в контексті важкої історії. Київ, 2001. 560 с.
17. Шаповал Ю.І. «Контрреволюційної боротьбистської організації» справа 1935. *Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін.; Ін-т історії України НАН України. Київ: Наук. думка, 2009. Т. 5: Кон-Кю. С. 106.*

Skus Olha

Archive-Criminal Case of S.E. Barvinsky (Usyk): Uman Martyrology of the Repressed

The paper presents the results of the study of the issue of Ukraine regional history, in particular, its component – the political repressions of the intellectuals of Uman region in the 1920s – 1930s. After the processing of a complex of archival criminal cases stored in the State Archives of Cherkasy Oblast (Region), the case of Barvinsky (Usyk) Stepan Eutychiyovych was chosen as being in need of further study.

As the analysis showed, S. Barvinsky (Usyk) grew up in a poor family and had a three-year parish school education. That did

not stop him after military service in 1919 to join the party and after that to occupy certain positions in the local structure of the Bolshevik authorities. In 1932-1933 he held a position of the director of the Uman Fruit and Vegetable Institute, and during the «purge» of its party staff, was accused of wrecking and anti-Soviet activity. As a result of the inspection carried out at the institute, a conclusion was made about the unsatisfactory party, academic and research work. S. Barvinsky (Usyk) was sentenced to four years imprisonment in the remote parts of the USSR by the Uman People's Court and was under the investigation of the Uman District Department of the DPU on a charge of the communist underground betraying to Denikin counterintelligence in 1919. Twenty-seven witnesses were involved in the pre-trial investigation, but most of their testimonies did not coincide with the explanations of S. Barvinsky (Usyk), who did not plead his guilt. The investigation body referred the charging paper to the Uman district prosecutor «for the referring of the defendant to court». The case was considered by the Special Cases Deputy Prosecutor of the People's Commissariat for Justice of the UkrSSR and, for the lack of sufficient evidence of criminal activity, it was closed.

Currently, there is no information about the further life of S. Barvinsky (Usyk) and therefore this issue requires further study. The analysis of the found archival materials allowed to disclose a number of discrepancies between many facts and events concerning this personality.

Keywords: political repressions, S. Barvinsky (Usyk), accused, investigation, criminal case

Надійшла до редакції / Received: 27.10.2018

Схвалено до друку / Accepted: 03.12.2018